

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborné učiliště a Střední odborná škola potravinářská
a služeb, Brno, Charbulova 106**

Adresa: Charbulova 106, 618 00 Brno

Identifikátor školy: 600 013 766

Termín konání inspekce: 6. – 12. duben 2005

Čj:	12-1184/05-5030
Signatura	ol2fy505

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště a Střední odborná škola potravinářská a služeb, Brno, Charbulova 106 (dále jen SOU a SOŠ) je příspěvkovou organizací, zřízenou Jihomoravským krajem se sídlem v Brně, Žerotínovo náměstí 3/5. Škola sdružuje střední odborné učiliště potravinářské a služeb s kapacitou 2 900 žáků, střední odbornou školu s kapacitou 360 žáků a školní jídelnu. Škola využívá celkem 6 odloučených pracovišť, na kterých se realizuje převážně odborný výcvik žáků učebních oborů. Odborná praxe žáků studijního zaměření se realizuje na základě smluvních vztahů na provozních pracovištích gastronomických a hotelových zařízení a na zařízeních cestovního ruchu.

Ve středním odborné učilišti a ve střední odborné škole je ve školním roce 2004/2005 realizováno celkem 10 tříletých učebních oborů (ukončených závěrečnou zkouškou s vydáním výučního listu), 5 čtyřletých studijních oborů s maturitou a 3 dvouleté denní a tříleté dálkové nástavbové studium s maturitou. V tomto školním roce navštěvuje školu celkem 2262 žáků denního a 149 žáků dálkového studia.

Pro účely inspekční činnosti byly vybrány dva studijní obory – 65-41-L/005 Číšník, servírka a 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální podmínky vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- Materiálně-technické podmínky vzdělávání vzhledem ke vzdělávacím programům sledovaných oborů a předmětům ve školním roce 2004/2005
- Průběh a výsledky vzdělávání ve studijních oborech číšník, servírka a hotelnictví a turismus ve všeobecně vzdělávacích předmětech (český jazyk a literatura, dějepis, německý jazyk, matematika) a v odborných předmětech (technologie, stolničení, technika obsluhy a služeb, technologie přípravy pokrmů, technologie cestovního ruchu, zařízení cestovního ruchu, hotelový provoz, učební praxe) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice
- Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Z celkového počtu dvě stě čtyři zaměstnanců je ve škole devadesát devět učitelů. Vzhledem k vymezení předmětu inspekční činnosti byla odborná kvalifikace zjišťována a hodnocena u dvaceti osmi pedagogických pracovníků, u kterých proběhly hospitace ve vybraných předmětech. Dvacet jedna učitelů má požadovanou odbornou kvalifikaci a čtyři ji nemají. Kvalifikaci pro jinou pedagogickou činnost, tj. pro učitele odborného výcviku, mají tři učitelé, kteří však vyučují teoretické odborné předměty.

Dva výchovní poradci působící v rámci celé školy kvalifikační studium dosud neabsolvovali, přestože pracují ve funkci již několik let. Velmi dobrá situace v oblasti personálního zabezpečení výuky je výsledkem dlouhodobé a cílevědomé práce vedení školy. Úvazky učitelů jsou ve škole přiděleny uvážlivě, s přihlédnutím k jejich dosaženému vzdělání a pedagogickým i odborným zkušenostem.

Pravidla činnosti celé školy jsou dána příkladně zpracovaným organizačním řádem, vnitřními řády, směrnicemi a pokyny. Ředitel školy přistoupil vzhledem k velikosti školy, počtu žáků a pedagogických pracovníků i charakteru studijních a učebních oborů k organizačnímu rozdělení školy na dva relativně samostatné celky - sekci potravinářskou a sekci služeb. Tato organizační struktura umožňuje efektivní řízení školy. Ustanovil celkem sedm zástupců, jednoho statutárního zástupce, manažera hotelové školy a několik vedoucích učitelů a pracovníků. Kompetence všech řídicích a vedoucích pracovníků stanovené v organizačním řádu a v pracovních náplních byly rozděleny účelně a efektivně. Úkoly pedagogických a nepedagogických pracovníků jsou jasně a jednoznačně vymezeny v jejich pracovních náplních. Podmínky pro týmovou práci všech pracovníků jsou příznivé. Organizování školy respektuje podmínky školy a vzhledem k tomu i náročnost řízení, je systematické a efektivní, má vynikající úroveň.

Informovanost mezi vedením školy a zaměstnanci je zajištěna prostřednictvím zveřejněných plánů, informováním na poradách a nástěnkách, adresných písemných oznámení v rámci vnitřní počítačové sítě školy a v případě potřeby osobními kontakty. Informace jsou předávány včas a v úplnosti.

Mezi poradní orgány ředitele školy patří porada vedení, pedagogická rada, deset předmětových komisí a další dílčí komise stanovené ředitelem, jako přijímací, likvidační apod. Porady vedení především projednávají dlouhodobé záměry školy v pedagogické, personální a materiální oblasti a zjištění z kontrolní činnosti vedoucích pracovníků. Pedagogická rada plní svoji významnou funkci při hodnocení prospěchu a chování žáků.

Dílčí provozní porady projednávají běžné problémy v činnosti školy a přípravy na akce. Předmětové komise vytvořené podle studijních a učebních oborů, odborných předmětů a skupin předmětů se účinně podílejí na plánování a organizaci výchovně-vzdělávacího procesu, na modernizaci materiálního zázemí pro výuku předmětů, na kontrole plnění učebních osnov. Vedení školy nechává pedagogickým pracovníkům prostor pro jejich vlastní iniciativu. Informace o metodickém vedení výuky a informace z dalšího vzdělávání učitelů si předávají jen některé předmětové komise. Jejich činnost je zaznamenávána, často je neformální a má celkově nadprůměrnou úroveň.

Systém vedení pedagogických i nepedagogických pracovníků je založen na přesně vymezených úkolech a přidělených kompetencích. Začínajícím učitelům jsou stanoveni uvádějící učitelé, kteří jim poskytují účinnou odbornou a metodickou pomoc.

Kontrolní a hospitační činnost realizují vedoucí pracovníci školy plánovitě a cíleně. Záznamy z kontrol i hospitací jsou vedeny pečlivě, obsahují pozitiva i negativa a hodnocení. Nedostatky řeší příslušný vedoucí s pracovníky osobně, případně na jednáních předmětových komisí nebo souhrnně na poradách vedení. Opatření k nápravě jsou přijímána a jejich účinnost je následně kontrolována a vyhodnocována. Hodnocení pracovníků stanovená v rámci kontrolní a hospitační činnosti mají pozitivní vliv na jejich profesní vývoj. Plánování v oblasti lidských zdrojů je promyšlené a funkční. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno v souladu se zaměřením a potřebami školy. Je plánovité, přehledné a systematické. Vzdělávací semináře si učitelé vybírají také podle zájmu a podle dohody v předmětových komisích. Všichni učitelé se vzdělávají podle svých odborností a všichni pracovníci školy také v oblasti informačních technologií v rámci státem garantovaných modulů na různé úrovni dovednosti. Program vzdělávání v cizích jazycích formou vysokoškolského studia u vybraných učitelů vede ke zvyšování jejich kvalifikace, u učitelů cizích jazyků formou školení a seminářů ke zlepšování jejich jazykových dovedností. Vzdělávání v oblasti specifických vývojových poruch učení a sociálně patologických jevů organizovaná školou probíhají průběžně pro všechny pedagogické pracovníky a jsou vedena pozvanými odborníky z příslušných institucí. Především pro začínající učitele je určeno

vzdělávání v oblasti komunikativních dovedností. Informace získané na jednotlivých akcích si pedagogové předávají.

Přidělování nenárokových složek platu probíhá podle stanovených a zveřejněných kritérií. Při hodnocení práce jednotlivých pracovníků jsou efektivně využívána zjištění z kontrolní a hospitační činnosti. Účinné a motivující hodnocení pracovníků je současně i nástrojem ke zlepšování výchovně-vzdělávací práce školy. K systematickému sebehodnocení zaměstnanci dosud vedeni nejsou.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti školy byly celkově velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola je umístěna v členitém komplexu budov, který disponuje téměř všemi podmínkami pro profesionální a kvalitní teoretickou i praktickou přípravu. Výuka probíhá v hlavní budově, v níž sídlí také vedení školy a většina pedagogů, v připojeném objektu centra praktického vyučování, ve školní kuchyni a v jídelně. V rámci odborné praxe jsou využívány prestižní firmy a provozovny v různých částech města Brna.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny pouze v oblastech, ve kterých jsou využívány oběma inspektovanými studijními obory. S výjimkou dvou mají všechny třídy těchto oborů svoje kmenové učebny. Pro praktickou výuku jsou využívány dvě laboratorní kuchyně, učebna stolničení a techniky obsluhy, cvičná restaurace a cvičný bar. Nová přístavba prostorného atria slouží k výuce i k reprezentačním účelům. Výuka výpočetní techniky probíhá ve čtyřech odborných učebnách, jazyková výuka ve dvou malých prostorách. Na hlavní budovu navazují dvě prostorné tělocvičny se sklady tělocvičného nářadí a náčiní, se sociálním zázemím a šatnami. Žáci mohou využívat dvě dobře vybavené posilovny. Bloky budov uzavírají venkovní travnaté hřiště s atletickým oválem a menší hřiště s asfaltovým povrchem určené pro míčové hry. Školní knihovna disponuje beletrií, cizojazyčnou i odbornou literaturou. Je žákům přístupna denně ve výpůjčních hodinách a kdykoliv podle dohody. Část odborné literatury je trvale zapůjčena do příručních knihoven pedagogů.

Kmenové učebny jsou vybaveny novějším žákovským nábytkem, jejich výzdoba je velmi sporá, není v nich instalována žádná audiovizuální technika. Vše, co vyučující potřebují, si do výuky přinášejí (včetně televizorů s videopřehrávači). Učebny pro výuku cizích jazyků jsou motivačně vyzdobeny názornými tabulemi s gramatikou a několika zeměpisnými mapami. Vybavení všech čtyř počítačových učeben je na velmi dobré úrovni jak po stránce hardwarové tak i softwarové. Je využíváno i při výuce jiných předmětů. Všechny počítače byly zakoupeny z prostředků „sdružení rodičů“. Při výuce jsou používány dataprojektory. Odborné učebny stolničení i cvičná restaurace jsou vybaveny veškerým potřebným zařízením, sklem a nádobím i pevně nainstalovanou audiovizuální technikou. V kabinetech jsou pro potřebu učitelů umístěny PC. Vybavení didaktickými pomůckami pro různé odborné předměty, video- a audiokazetami, množstvím nahrávek pro odbornou výuku, zeměpisnými mapami pro výuku techniky cestovního ruchu, katalogy, časopisy, encyklopediemi a množstvím reklamního a propagačního materiálu je velmi kvalitní. Kabinet matematiky a přírodovědných předmětů je vybaven základní audiovizuální technikou, tabulkami, kalkulátory a prostorovými pomůckami na průměrné úrovni. Větší počet vyučujících v některých kabinetech a soustředění učebních pomůcek v nich snižují celkové psychohygienické a pracovní podmínky.

Žáci si obstarávají učebnice dle doporučení vyučujících z vlastních prostředků, částečně jim některé zapůjčuje škola.

Prostorné školní chodby a trojí schodiště umožňují bezproblémové přesuny žáků. Vnitřní

prostory jsou vyzdobeny množstvím estetických nástěnek a bohatě zdobených vitrín s ukázkami skla, nádobí a pomůcek pro výuku, s fotografiemi ze školních akcí, exkurzí, zahraničních zájezdů a výměnných akcí a ze soutěží, při nichž žáci úspěšně reprezentují školu.

Ze zápisů z jednání předmětových komisí je zřejmé plánování v oblasti pořizování nových a inovace starších materiálně-technických prostředků. Požadavky jednotlivých komisí jsou plánovány k začátku školního roku a následně po provedení inventarizace. Důležité prostředky jsou pořizovány okamžitě během celého školního roku.

Škola spolupracuje s Obecním úřadem Černovice a svoje prostory poskytuje jeho veřejným a slavnostním akcím, k pořádání plesů, k prezentaci firem v oblasti gastronomie a služeb (školení, kurzy). Některé firmy zpětně sponzorují přípravu žáků školy a poskytují jim potřebné přípravky a suroviny (soli, koření, vlasovou kosmetiku apod.). V rámci odborného výcviku poskytuje škola služby veřejnosti i v jiných oblastech (např. zajišťování obědů pro veřejnost).

Materiálně-technické podmínky vzdělávání byly na velmi dobré úrovni.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Studijní obory 65-41-L/005 Číšník, servírka a 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus jsou vyučovány v souladu s *Rozhodnutím* MŠMT, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 31 562/2003-21 ze dne 12. ledna 2004.

Ve školním roce 2004/2005 vychází výuka ze schválených učebních dokumentů MŠMT č. j. 18177/99-23 ze dne 14. dubna 1999 ve studijním oboru 65-41-L/005 Číšník – servírka a č. j. 17130//01-23 ze dne 7. května 2001 ve studijním oboru Hotelnictví a turismu. Učební osnovy ve sledovaných předmětech u obou oborů byly v době inspekce dodrženy.

Učební plány rozpracované na podmínky školy jsou v souladu se schválenými učebními plány. Zvolené výběrové předměty s odpovídající hodinovou dotací vhodně posilují profilaci nebo zaměření jednotlivých oborů.

Kontrola plnění učebních osnov je prováděna na jednáních předmětových komisí, které garantují rozpracování učebních osnov do tematických plánů pro všechny vyučované předměty. Plnění učebních osnov je též sledováno při hospitační činnosti ředitele školy a jeho zástupců. Plnění učebních osnov v odborném výcviku a v učební praxi koordinují a sledují pověřeni pracovníci školy (pověření vedoucí učitelé praktického vyučování a odborného výcviku a zástupci ředitele pro praktické vyučování).

Rozvrh hodin všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů i odborného výcviku je vypracován s ohledem na dodržování psychohygienických zásad, méně vhodně je v něm zařazena výuka matematiky a cizího jazyka - v některých třídách na poslední vyučovací hodiny (6. nebo 7. vyučovací hodina). Vnitřní řád školy a řady odborných učeben jsou jasné, stručné a srozumitelné. Podmínky provozu a činnosti žáků na provozních (odloučených) pracovištích školy a smluvních partnerů se řídí zvláštními (interními) předpisy. Ve vnitřním řádu školy jsou přehledně specifikována práva i povinnosti žáků. U všech žáků je dokladována zdravotní způsobilost a prokazatelné záznamy o proškolení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Jejich ustrojení v rámci praktických činností je specifikováno interním předpisem školy.

Škola pravidelně na začátku školního roku porovnává úroveň vědomostí a dovedností přijatých žáků do prvního ročníku v cizích jazycích a přijímá opatření k odstraňování

zjištěných rozdílů.

Informační systém vůči žákům i rodičům založený z velké části na vnitřní počítačové síti a Internetu je funkční. Rodiče mají možnost navštívit školu ve *Dnech otevřených dveří*, ale i kdykoliv jindy dle dohody. Škola vydala o své činnosti přehlednou informační brožuru, podrobnější informace získávají žáci a jejich rodiče na každoročně pořádaném *Veletrhu středních škol*.

Povinná dokumentace školy průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.

Služby výchovného poradenství zajišťují v celé škole dva výchovní poradci, kteří se průběžně v této oblasti vzdělávají. Pečují o žáky s poruchami učení, o neprospívající, o žáky s výchovnými problémy a sociálními problémy. Výchovné poradenství se řídí dobře zpracovaným, promyšleným a konkrétním plánem. Péče o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení je podložena dokumentací z odborných pracovišť a výuka těchto žáků se řídí pokyny odborníků. Při řešení akutních problémů žáků nebo třídy spolupracují poradkyně s pedagogickým sborem a třídními učiteli, s vedením školy a s rodiči, s předmětovými komisemi (zejména českého jazyka), s jednotlivými učiteli (při organizaci doučování), případně s dalšími odborníky. Žáci a rodiče mohou řešit problémy s poradkyněmi v konzultačních hodinách a podle potřeby i mimo ně. Opatření v rámci výchovného poradenství jsou ve škole, s rodiči žáků i s žáky ve třídách nebo s jednotlivci projednávána. Přispívají k řešení vzniklých problémů a postupně zlepšují klima školy. Služby výchovných poradců ve škole napomáhají profesnímu rozvoji žáků a zvyšování jejich osobních a sociálních kompetencí. Vedení školy má dobrý přehled o osobní i studijní situaci žáků. Škola umožňuje žákům účastnit se školních i mimoškolních volnočasových aktivit formou zájmových kroužků. Výchovné poradenství ve škole přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk

V předmětu český jazyk proběhly hospitace ve dvanácti hodinách literatury a v jedné hodině slohu. Vyučující měly vhodně stanovené cíle hodin, ale žáci byli většinou seznámeni jen s tématem vyučovací jednotky. V hodinách se neprojevovalo zohledňování žáků s poruchami učení. Jednotlivá témata na sebe vhodně navazovala.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které byly z hlediska výuky českého jazyka pro žáky málo podnětné. S výjimkou jedné třídy působily stroze. Žáci měli k dispozici vhodné učební texty. Vyučující používaly zápisy na zpětném projektoru, vidonahrávky, zvukové ukázky, namnožené úryvky z literárních děl, portréty autorů, ukázky z dobové architektury. Všechny pomůcky nebyly vždy účelně využity. Zejména obrazový názorný materiál byl prezentován jen krátce.

Jednotlivé hodiny byly řízeny tak, aby se průběžně plnily stanovené cíle. Po úvodním opakování, frontálním nebo individuálním zkoušení následoval výklad. Převládala činnost učitele doplňovaná poznatky žáků. Vyučující využívaly jejich znalostí z četby a také vhodně uplatňovaly mezipředmětové vztahy. V jedné hodině bylo k vyvozování nového učiva využito videoukázky, k níž měli žáci zadané úkoly. Méně efektivní byla skupinová práce, žáci si nedokázali rozdělit úkoly a pracovat týmově. V hodinách literatury i slohu zadávaly učitelky žákům úkoly, v nichž vhodně aplikovaly také znalosti z jazykového, literárního i slohového učiva. Tím je vedly k používání českého jazyka jako systému navzájem souvisejících poznatků. Tempo výuky bylo ve všech hodinách přiměřené. Málo odpočinkových aktivit se

projevilo zejména v pozdějších hodinách únavou a nesoustředěností. Učivo bylo podáno odborně i věcně správně. Vyučující motivovaly žáky především četbou ukázek z literárních děl. Také žákovské referáty zvyšovaly zájem žáků a jejich aktivitu. V hodinách dokázaly učitelky využít také osobních zkušeností žáků, které získali návštěvami kulturních akcí a vlastní četbou. V některých třídách i přes snahu učitelů zůstávali žáci pasivní. V hodinách převládalo příznivé pracovní klima. Žáci se většinou se zájmem zapojovali do diskusí, vyjadřovali své názory na problémové otázky. Jen výjimečně nevyužívali možností prezentace svých názorů, což souviselo s příhodnou motivací. Ve všech hodinách respektovali žáci dohodnutá pravidla vzájemné komunikace nejen mezi sebou, ale také ve vztahu k vyučujícím. Vyučující věnovaly málo pozornosti rozvoji komunikativních schopností žáků. Neopravovaly jejich nevhodnou větnou skladbu a slovní zásobu.

V hodinách byli žáci klasifikováni a jejich výkony byly vyučujícími objektivně zdůvodněny. Jen výjimečně mohli žáci vyjádřit vlastní hodnocení výsledků své práce nebo práce spolužáků. Ve všech hodinách byli žáci chváleni za dílčí úkoly, což mělo spíše motivační charakter. Pokrok vyučující neoceňovaly.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce byly velmi dobré.

Dějepis

V rámci inspekční činnosti byly sledovány čtyři hodiny dějepisu. Cíle všech hodin stanovil vyučující tak, aby byly v souladu s učebními dokumenty a respektovaly aktuální složení jednotlivých tříd. Byly však zaměřeny převážně na vědomostní stránku, málo respektovaly rozvoj žákovských kompetencí. Jednotlivá učiva na sebe vhodně navazovala. Výuka probíhala v kmenových učebnách, které nebyly pro výuku dějepisu podnětné. Žáci měli k dispozici vhodné učebnice, a dějepisné atlasy. Vyučující ve sledovaných hodinách využíval didaktickou techniku, nástěnné mapy, monografie a obrazový materiál.

Všechny hodiny byly vedeny tak, aby byly naplňovány stanovené cíle. V jejich průběhu docházelo ke střídání různých metod a forem výuky. Po opakovací části následoval výklad nového učiva. Byl veden převážně frontálně s využíváním poznatků žáků. Vyučující v některých hodinách pokládal žákům problémové otázky a vedl je k vyhledávání správných odpovědí. Kladl důraz na využívání již získaných vědomostí a hledání vzájemných souvislostí. Výklad byl doplněn obrazovými ukázkami, hledáním v atlasech.

Zápisy měl učitel připraveny na foliích a využíval zpětný projektor. Žáci si nové poznatky zapisovali průběžně s výkladem. Mohli pracovat vlastním tempem. Jen výjimečně byla do hodin zařazena cílená relaxace. Bylo využito různých odpočinkových metod práce, zařazených většinou na úvodní části hodin, kdy žáci ještě žádnou relaxaci nepotřebovali. Výuka se vyznačovala věcnou a odbornou správností. O probírané učivo měli žáci velký zájem. Učitel neustále využíval jejich zkušeností a snažil se zapojovat do výuky širší mezipředmětové vztahy. Formou seminárních prací byly využívány též regionální prvky.

Ve třídách bylo velice příjemné pracovní klima. Většina žáků se zapojovala do diskusí a reagovala na podněty vyučujícího. Při ústních projevech žáků sledoval učitel spíše správnost faktických údajů a méně důrazu kladl na rozvoj komunikativních dovedností.

V hodinách byli žáci klasifikováni, vždy byl objektivně zhodnocen jejich výkon. Nebylo využito sebehodnocení. V některých hodinách si žáci vzájemně hodnotili své výkony a v několika případech ocenil učitel pokrok a rozsah vědomostí žáků. Závěrečné shrnutí bylo využito k upevnění získaných poznatků.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisu byly velmi dobré.

Německý jazyk

Výukové cíle jednotlivých hospitovaných hodin byly stanovovány s ohledem na složení jednotlivých skupin a na rozdílnou vstupní připravenost žáků. Nebyly však formulovány důsledně se zřetelem na cílové kompetence žáků, nýbrž na jejich činnosti nebo na práci učitelů. V obou studijních oborech je ve dvou ročnících zařazena vždy jedna hodina konverzace. Vyučující byli na výuku většinou dobře připraveni.

Hospitovaná výuka probíhala v kmenových učebnách a ve dvou malých místnostech, určených pro výuku cizích jazyků. Ve všech uvedených prostorách jsou lavice uspořádány tradičním způsobem do řad, nevhodně pro jazykovou výuku. Používanou audiovizuální technikou byl přinesený kazetový nebo diskový přehrávač. V kmenových učebnách není žádná motivační výzdoba, v malých učebnách jsou názorné tabule s gramatikou a zeměpisné mapy. Absence obrazových a propagačních materiálů o německy mluvících zemích nepřispívá k informovanosti žáků o těchto zemích ani o evropské integraci.

Vnitřní členění hospitovaných hodin nepostrádalo různé formy opakování a procvičování. Častá byla práce s učebnicí a různými typy cvičení. Výklad nové látky probíhal ve spolupráci se třídou, přičemž žáci navazovali na své dosavadní znalosti a zkušenosti a podíleli se na něm. Některé činnosti byly zbytečně zdouhavé (překlady textů, přípravy rozhovorů), žáci se nudili a vyučovací čas nebyl využit vždy zcela efektivně. Některé hrové aktivity („slovní kopaná“, „šibenice“) sice představovaly pro žáky jistou relaxaci, k rozvoji jejich jazykových dovedností však výrazně nepřispívaly. Skládání vět ze slov napsaných na kartičkách ve čtvrtém ročníku neodpovídalo předpokládané vyspělosti žáků. V závěru hodin učitelé nebo žáci většinou zopakovali klíčové teze tématu, někdy žáci odcházeli sami se zazvoněním.

Vstupní motivace žáků byla většinou málo výrazná a byla nahrazována seznámením třídy s programem hodiny. Většinou proběhlo několik motivačních rozhovorů, případně prezentace připravených dialogů. Méně žáky motivovala vhodně zvolená aktualizace tématu, využívání odborné slovní zásoby a propojování teorie s praxí. Možnost výuky v autentickém prostředí odborných učeben stolničení a techniky obsluhy nebo školní restaurace využita nebyla.

Žákovská interakce nastávala při realizaci připravených dialogů, méně pozornosti bylo věnováno vytváření běžných komunikačních situací a rozvoji řečové pohotovosti žáků. Nepřispívalo k tomu ani uspořádání učeben, kdy žáci neměli vytvořeny základní psychohygienické podmínky pro přirozenou komunikaci, seděli v řadách za sebou a neviděli na sebe. V několika hodinách byl použit CD-přehrávač pro poslech autentického textu, při němž se žáci učili jeho vnímání a porozumění. Zpětnou vazbou o jeho úrovni pak pro vyučující byla následná diskuse o slyšeném. Učitelská komunikace byla velmi kvalitní, vstřícná, laskavá a profesionální. Organizační pokyny byly vedeny převážně německy, jen někdy byly vyučujícími překládány do češtiny.

Žáci byli hodnoceni jak při ústním, tak i písemném zkoušení, jejich hodnocení bylo oznámeno a zdůvodněno. Ve studijních průkazech je dostatečně početná klasifikace. V některých hodinách chybělo závěrečné zhodnocení dosažení stanoveného výukového cíle, práce některých jednotlivců i celé třídy. K sebehodnocení žáci vyzýváni nebyli.

Průběh a výsledky vzdělávání v německém jazyce byly na dobré úrovni.

Matematika

Výukové cíle učitelé stanovili v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání i s cíli školy. Byly zaměřené převážně na očekávané vědomosti žáků a dovednosti řešit matematické úlohy. Vycházely ze znalosti aktuálního složení tříd a v průběhu sledovaných hodin se je dařilo naplňovat. Probírané učivo navazovalo plynule a logicky na dřívější témata.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které velikostí a vybavením odpovídaly počtu žáků i charakteru prováděných činností. Prostředí však bylo méně podnětné z hlediska sledovaného předmětu. Z učebnic žáci někdy čerpali zadání úkolů. Řešili připravené a nakopírované úlohy. Vyučující někdy používali vhodné názorné pomůcky, jindy však názornost nebyla dostatečná. V hodinách chybělo ke zefektivnění výuky využití didaktické techniky.

Výuka byla vedena frontálně s častým využíváním řízeného rozhovoru, ukázkou či vysvětlováním postupů při řešení úkolů. V takto organizovaných hodinách však někdy učitelé spolupracovali s aktivnějšími žáky a výuka se stávala jednotvárnou. Důsledněji se žáci zapojovali do výuky při individuální nebo skupinové samostatné práci. Učitelé průběžně sledovali naplňování stanovených cílů. Zřetelně a vhodně vnitřně členili hodiny. Občas však nevěnovali v jejich závěru dostatečnou pozornost shrnutí učiva. Nedávali žákům mnoho příležitostí samostatně hledat a objevovat řešení problémových úloh a používat vlastní postupy řešení úkolů. Výuka byla věcně a odborně správná, její tempo přiměřené. Vyučující dbali na přesné matematické vyjadřování žáků.

V úvodu hodin učitelé seznamovali žáky s cíli a průběhem výuky. Výraznější vstupní motivaci neuplatňovali. Během vyučovacích hodin využívali životní zkušenosti žáků, vhodně učivo aktualizovali, poukazovali na praktické aplikace získaných vědomostí ve vzdělávaných oborech a pro nadanější žáky měli někdy připravené doplňkové úkoly. Vhodně využívali práci s chybou. Na aktivitu žáků mělo kladný vliv citlivé a taktní vystupování učitelů. Průběh hodin charakterizovala klidná pracovní atmosféra. Vztah učitelů a žáků byl založen na vzájemné důvěře, toleranci a dodržování pravidel chování. Vyučující vytvářeli prostor pro komunikaci žáků, v některých hodinách však převládala verbální projev vyučujících. Žáci využívali možnosti klást dotazy, ale k vzájemné komunikaci a spolupráci při řešení úkolů mezi nimi docházelo velmi málo.

Učitelé žáky průběžně hodnotili slovně, oceňovali jejich pokroky, ověřovali vědomosti písemně, avšak zkoušení spojené se zdůvodněnou klasifikací prováděli jen výjimečně. K sebehodnocení žáky vedli méně často. V závěru některých hodin neprováděli zhodnocení individuálních výkonů žáků či splnění cílů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice měly velmi dobrou úroveň.

Odborné předměty - technologie, stolničení, technika obsluhy a služeb, technologie přípravy pokrmů, technologie cestovního ruchu, zařízení cestovního ruchu, hotelový provoz a učební praxe

Výuka ve všech hodinách byla v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání i s cíli středního vzdělávání. Vycházela ze schválených učebních dokumentů rozpracovaných do tematických plánů, které byly vyučujícími důsledně dodržovány. Výukové cíle byly stanoveny vhodně, avšak často nebyly formulovány z hlediska výsledků žáka v procesu učení.

Vybavení učeben bylo vzhledem ke stanoveným cílům účelné. V hodinách měli žáci k dispozici vhodné odborné učebnice, pracovní sešity a další pomocné materiály, se kterými pracovali a které používali i pro domácí přípravu. Vyučující měli pro demonstraci probírané látky připravenou širokou škálu učebních pomůcek, mapy, videonahrávky a obrazy s odbornou tematikou. Při využití videonahrávek v prostornějších učebnách byl celkový efekt snížen použitím sice televizního přístroje ale s malou obrazovkou, která neumožňovala žákům v zadních lavicích optimální přenos informací. Výhodou používané techniky (spojení videa s monitorem) je naopak jejich mobilita.

Výzdoba většiny kmenových učeben na rozdíl od odborných byla málo motivující a bez vazby na vyučované obory.

Ve většině teoretických hodin převažoval frontální styl výuky. V úvodu všech hodin byli žáci seznámeni s jejich průběhem, vzácně i se vzdělávacími cíli. Vyučující formou rozhovoru nebo písemného testu ověřovali zvládnutí předcházejícího učiva, které logicky navazovalo na vědomosti a dovednosti žáků. Těžištěm práce v dělených hodinách předmětů stolničení, technologie a technologie přípravy pokrmů bylo činnostní upevňování teoretických znalostí a manuální zručnosti při zpracování surovin a přípravě pokrmů, při přípravě gastronomických a hotelových pracovišť a při obsluze (klientů) hostů. Proces učení žáků vyučující individuálně sledovali, chyby žáků průběžně opravovali, vyhodnocovali a zobecňovali. Žáci pracovali se zájmem a zaujetím. Vyučující kladením otázek žáky aktivizovali a motivovali ke spoluúčasti na vyvozování poznatků, zapojili se však jen ti aktivnější. V menší části hodin bylo učivo diktováno. Individuální pracovní tempo ve většině hodin žákům umožňovalo průběžně relaxovat.

Učitelé využívali i vstupní motivaci pro zvýšení zájmu žáků. V průběhu výuky se dařilo zaujmout rozhovorem o životních zkušenostech žáků i o jejich v dosavadní praxi nabytých dovednostech. Referát z oboru byl zařazen jen v jedné vyučovací hodině. Odbornou literaturu využívali žáci i při domácí přípravě na vyučování, na využití časopisů při vyhledávání informací upozorňovali vyučující v průběhu výkladu. Ve sledovaných hodinách se s nimi však nepracovalo. Mezipředmětové vztahy byly rozvíjeny především při praktických činnostech. Nové učivo bylo prezentováno věcně a odborně správně.

Výuka probíhala převážně v klidném, přátelském prostředí, vzájemné vztahy učitelů a žáků se řídily dohodnutými pravidly. Žákům byl vytvářen prostor pro diskusi a vyjádření svého názoru, avšak nebyl vždy dostatečně využíván. Komunikativní dovednosti byly u žáků rozvíjeny především při rozhovorech s vyučujícím, vzájemné interakce mezi žáky byly jen sporadické.

Žáci byli hodnoceni průběžně pochvalou, která je povzbuzovala do další práce. Klasifikací byly oceněny písemné práce žáků i plnění úkolů v hodinách. Individuální klasifikace byla objektivní, avšak méně zdůvodněná. Sebehodnocení žáků či jejich vzájemné hodnocení nebylo podporováno.

Učební praxe žáků probíhala výhradně na smluvních pracovištích gastronomických, hotelových a zařízeních cestovního ruchu. Předmět využívá, doplňuje a integruje vědomosti a dovednosti žáků získané v odborných předmětech. Vede k utváření a rozvíjení komplexního a postupně i samostatného přístupu k řešení úkolů přímo v praxi.

Žáci si prohlubují a upevňují vědomosti v oblasti základních a speciálních technik obsluhy, technologických postupů při výrobě pokrmů, osvojení si vybraných ekonomických a administrativních činností ve výrobních i odbytových střediscích běžné velikosti, ale i v provozech se špičkovou úrovní. Výběr pracovišť schvaluje ředitel školy. Evidenci a kontrolou žáků na pracovištích je pověřen odpovědný pracovník školy. Kontrola na vybraných pracovištích praxe prokázala oboustranně vstřícný a odpovědný přístup. Žáci přistupovali vždy k plnění zadaných úkolů odpovědně a s odpovídajícím zájmem. Ten byl patrný i u kmenových pracovníků smluvních organizací, kteří s žáky spolupracovali a poskytovali jim potřebné rady i praktickou pomoc.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných předmětech - technologie, stolničení, technika obsluhy a služeb, technologie přípravy pokrmů, technologie cestovního ruchu, zařízení cestovního ruchu, hotelový provoz a učební praxe byly na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola získává zpětnou vazbu o úrovně výsledků vzdělávání prostřednictvím úspěšnosti žáků v soutěžích, přehlídkách a olympiádách. Sleduje a vyhodnocuje situaci u neprospívajících žáků. Výsledky práce tříd i jednotlivců jsou předkládány na jednáních pedagogické rady a předmětových komisí. V případě zjištěných nedostatků jsou vyučujícími a vedením školy přijímána opatření k jejich odstranění.

Průběh a výsledky vzdělávání u vybraných oborů a ve sledovaných předmětech byly celkově na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- 1) Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice“. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce budou souhrnně zveřejněna ve Výroční zprávě ČŠI o školním roce 2004/2005.
- 2) Zjištění z tematické inspekce „Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů“.

Škola má pro obě sekce školy (potravinářskou a služeb) dva samostatné školní metodiky prevence a vypracované dva preventivní programy, které slouží jako přehled činnosti a akcí školy. Vzhledem k zaměření inspekce jen do potravinářské sekce školy byla oblast prevence sociálně patologických jevů sledována a hodnocena pouze zde. Metodik prevence řeší v průběhu školního roku vzniklé problémy, avšak dosud se nezúčastnil vzdělávání k problematice prevence sociálně patologických jevů. Ostatní pedagogičtí pracovníci školy jsou na pedagogických radách seznamováni s důležitými informacemi v této souvislosti a do některých aktivit jsou zapojováni. Celá řada aktivit i v oblasti mimoškolní a zájmové činnosti přispívá ke snižování některých negativních jevů u žáků školy. V současné době přetrvává u žáků kouření a časté projevy agresivního chování. Vyskytnuvší se negativní jevy jsou řešeny bezodkladně, vhodným způsobem. Jejich závažnost ani četnost se nezvyšuje. Ve školním řádu nejsou uvedena konkrétní ustanovení o potírání rasismu a nejsou zde ani specifikovány sankce při případném výskytu šikany a rasismu. Schránka důvěry byla zrušena. Učitelé zjišťují názory žáků, eventuelní připomínky a odraz aktivit u žáků osobně. Škola volí vhodné formy spolupráce s rodiči. Atmosféra ve škole je tvůrčí, škola cíleně aktivizuje žáky vzhledem k jejich budoucí profesi k účasti na různých odborných akcích, soutěžích a přehlídkách a na mezinárodních výměnných pobytech. Žáci projevují sounáležitost se společenstvím školy. Prostředí školy je bezpečné, podnětné jsou jen některé odborné učebny a chodby mimo kmenové učebny.

Škola se problematikou zabývá. Přijatý systém je účinný.

- 3) Žáci školy se každoročně účastní mnoha soutěží a dosahují v nich velice pěkných výsledků. Ve školním roce 2003/2004 získali v soutěži Gastrojunior Brno 2003 2. místo v oboru číšník v národním kole. V soutěži Prazdroj Cup 2004 se umístili na 1. místě v oboru barman.

Žáci a učitelé školy se každý rok účastní také několika výměnných pobytů v rámci mezinárodní spolupráce a mezinárodních projektů. Ve školním roce 2003/2004 proběhly tyto akce ve spolupráci s hotelovými školami ve Francii, Rakousku a Polsku.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 31562/2003-21 ze dne 12. ledna 2004*
2. *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 30550/2004-21 ze dne 3. března 2005 s účinností od 1. září 2005*
3. *Učební plán studijního oboru Číšník , servírka , č. j. 18 177/99-23*
4. *Učební plán studijního oboru Hotelnictví a turismus, č. j. 17130/01-23*
5. *Organizační řád – ze dne 1. září 2004*
6. *Třídní knihy tříd sledovaných oborů - školní rok 2004/2005*
7. *Vnitřní řád školy s platností od 1. září 2003*
8. *Klasifikační řád – ze dne 1. listopadu 2003*
9. *Rozvrh hodin tříd sledovaných oborů platný ve školním roce 2004/2005 (sudý, lichý týden)*
10. *Provozní řád školní kuchyně ze dne 1. září 2003*
11. *Řád písemny ze dne 1. září 2004*
12. *Řád laboratorní kuchyně ze dne 17. května 2002*
13. *Žákovský řád pro odbornou/učební praxi hotelové školy (bez uvedení data)*
14. *Řád školní recepce (bez uvedení data)*
15. *Řád počítačové učebny (bez uvedení data)*
16. *Tematické plány z matematiky platné ve školním roce 2004/2005*
17. *Smlouva o zajištění odborného výcviku žáků Středního odborného učiliště a střední odborné školy potravinářské a služeb, Charbulova 106, Brno s: Interhotel Voroněž a. s., Křížkovského 47, 603 73 Brno ze dne 1. září 2004*
18. *Smlouva o zajištění odborného výcviku žáků Středního odborného učiliště a střední odborné školy potravinářské a služeb, Charbulova 106, Brno s: BRNO INN, a. s., HOLIDAY INN BRNO, Křížkovského 20, 603 00 ze dne 2. ledna 1998*
19. *Smlouva o zajištění odborného výcviku žáků Středního odborného učiliště a střední odborné školy potravinářské a služeb, Charbulova 106, Brno s: hotel International Brno, a. s., Brno, Husova 16, 659 21 Brno ze dne 2. ledna 1998*
20. *Smlouva o zajištění odborného výcviku žáků Středního odborného učiliště a střední odborné školy potravinářské a služeb, Charbulova 106, Brno s: Hotel Slavia spol. s r. o., Solniční 15/17, Brno 662 16 ze dne 2. ledna 1998*
21. *Smlouva o zajištění odborného výcviku žáků Středního odborného učiliště a střední odborné školy potravinářské a služeb, Charbulova 106, Brno s: EVAS spol. s r. o. Hotel Continental Brno, Kounicova 6 ze dne 2. ledna 1998*
22. *Rozpis praxe žáků 1. ročníku studijního oboru hotelnictví a turismus ve školním roce 2004/2005*
23. *Rozpis učební praxe žáků 2. a 3. ročníků studijního oboru hotelnictví a turismus ve školním roce 2004/2005*
24. *Organizace praxí žáků Hotelové školy pro školní rok 2004/2005*
25. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004 ze dne 29. září 2004*
26. *Plán práce na školní rok 2004/2005*

27. Platový předpis ze dne 1. července 2000 s účinností od 1. července 2000
28. Základní kritéria hodnocení práce učitele
29. Tematické plány učiva českého jazyka ve školním roce 2004/2005
30. Tematické plány učiva dějepisu ve školním roce 2004/2005
31. Záznamy z jednání pedagogických rad ve školním roce 2004/2005
32. Personální dokumentace vyučujících hospitovaných předmětů včetně dokladů o dosaženém vzdělání
33. Zápisy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2004/2005

ZÁVĚR

Personální zajištění výuky umožňuje bezproblémovou realizaci vyučovaných oborů. Stabilizovaný pedagogický sbor se v dalším vzdělávání zaměřuje zejména na rozšíření znalostí v oboru, popřípadě na doplnění předepsaného pedagogického vzdělání. Chod školy je zajišťován systémem vnitřních předpisů, které postihují školu jako celek, vymezují práva a povinnosti žáků i zaměstnanců školy. Kontrolní systém zahrnuje všechny oblasti činnosti školy a pozitivně se promítá do jejího řízení.

Materiálně–technické podmínky umožňují realizovat výuku studijních oborů v souladu s požadavky učebních osnov a pro vzdělávání a výchovu vytvářejí velmi dobré pedagogické prostředí. Úroveň a vybavení využívaných prostor je z hlediska technického zázemí na dobré úrovni. Vybavenost pracovišť praktického vyučování včetně jejich propojení na podnikatelskou sféru mají pozitivní vliv na rozvíjení a upevňování klíčových dovedností žáků.

Vzdělávání a výchova vycházely ve všech sledovaných předmětech z platných učebních osnov. Schválené učební plány všech realizovaných oborů rozpracované na podmínky školy byly respektovány.

Jen v okrajové části sledované výuky teoretických předmětů převažovaly verbální aktivity vyučujících v porovnání s menší aktivitou žáků ve vzdělávacím procesu. Jeho neoddelitelnou součástí je zapojení žáků do praktických činností v rámci školních pracovišť a řady dalších specializovaných firem.

Škola se podílí na spolupřádání celostátních odborně zaměřených soutěží, spolupracuje s Hospodářskou komorou a profesními asociacemi. Význam jazykového vzdělávání pro žáky sledovaných oborů zvýrazňuje rozšiřovaná spolupráce se zahraničními partnery. Škola tak aktivně podporuje další odborné vzdělávání svých žáků i pedagogických pracovníků.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Lubomír Hložek	L. Hložek, v.r.
Člen týmu	PhDr. Hana Štrajtová	H. Štrajtová, v.r.
Člen týmu	Mgr. Vojmír Křupka	V. Křupka, v.r.
Člen týmu	Mgr. Pavel Klár	P. Klár, v.r.
Člen týmu	PhDr. Renáta Ševčíková	R. Ševčíková, v.r.
Člen týmu	Helena Svobodová	H. Svobodová, v.r.
Člen týmu	Dana Haláková	D. Haláková, v.r.
Člen týmu	Ing. Jiří Koc	J. Koc, v.r.
Člen týmu	Karel Pinka	K. Pinka, v.r.

V Brně dne 23. května 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 30. května 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

MVDr. Ladislav Černý, ředitel

L. Černý, v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-06-16	12-1008/05/150-986
Školská rada	-----	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	nebyly podány.